لو سکت الجاهل ما اختلف الناس

چنانچه افراد جاهل ساکت باشند، مردم دچار اختلافات نمی‌شوند.

رواق ۴ قدس

خبر امروز

سوگواره علمی ابن‌الرضا﵇ برگزار می‌شود

به همت سازمان علمی و فرهنگی آستان قدس رضوی دفتر قم همزمان با سالروز شهادت جوادالائمه(ع) سوگواره علمی «ابن الرضا، محمد بن علی الجواد(ع)» برگزار می‌شود. این سوگواره در قالب نشست‌های علمی درباره سیره، مقام و منزلت امام جواد(ع) و مباحثی چون «احادیث فقهی امام جواد(ع) در احیای اسلام و تشیع»، «نقش امام جواد(ع) در احیای اسلام و تشیع» و... تدارک دیده شده است. آیت‌الله حسینی قزوینی؛ استاد درس خارج، حجج‌اسلام دکتر حمیدرضا مطهری؛ استادیار پژوهشکده تاریخ و سیره اهل بیت(ع) پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، علی راد؛ مسئول نمایندگی سازمان علمی و فرهنگی آستان قدس رضوی در قم، محمدعلی خادمی؛ عضو هیئت علمی پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلام و دکتر سیدسجاد ایزدهی؛ دانشیار پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی از سخنرانان این نشست‌های علمی هستند. سوگواره علمی ابن‌الرضا(ع) امروز پنجشنبه نهم تیرماه مصادف با سالروز شهادت حضرت جواد(ع) ساعت ۱۰ تا ۱۳:۱۵ در نمایندگی سازمان علمی و فرهنگی آستان قدس رضوی در قم واقع در خیابان صفائیه فروشگاه کتاب رضوی برگزار می‌شود.

عتبات

همکاری در حوزه پژوهش

مدیر عامل بنیاد پژوهش‌های اسلامی آستان قدس رضوی گفت: می‌توانیم در حوزه‌های پژوهش، انتشار کتب، برگزاری نمایشگاه‌های بین‌المللی و... با عتبه عباسی همکاری‌های مشترکی داشته باشیم.

دکتر احد فرامرز قراملکی در دیدار با هیئت اعزامی از آستان حضرت عباس(ع) که در سازمان علمی و فرهنگی آستان قدس رضوی برگزار شد، به ارائه گزارشی از دستاوردها و فعالیت‌های این مرکز پرداخت و عنوان کرد: بنیاد پژوهش‌های اسلامی در محورهای مطالعات قرآنی و معارف اهل بیت عصمت و طهارت(ع) با بیش از ۳۶ سال سابقه به فعالیت مشغول است.

وی افزود: آموزش‌های فراوانی با محوریت کمک به تحقق زیارت متعالیه ویژه خادمان بارگاه منور رضوی برگزار شده و ما آماده همکاری با آستان عباسی در این حوزه هستیم

گشتی در تالار خاندان غفاری و کمال‌الملک در موزه ملی ملک

خلاق و آرزوساز

آرزو مستأجر حقیقی

وقتی گردشگری پای خود را به کتابخانه و موزه ملی ملک می‌گذارد، انگار راهی گذشته شده است. تالارهای مختلف این مجموعه فرهنگی وابسته به آستان قدس رضوی با نمایش آثار تاریخی و هنری ایران اسلامی، روایتگر گوشه‌ای از آیین و سنن این مرز و بوم و ذوق و سلیقه هنرمندان و استادکاران نامدار سده‌های دور و نزدیک است.

تالار خاندان غفاری و کمال‌الملک کتابخانه و موزه ملی ملک از جمله این تالارهاست که هر هنردوستی را مجذوب خود می‌کند. این تالار حافظ تعدادی از تابلوهای کمیاب هنرمندان خاندان غفاری و بخشی از تاریخ هنر نقاشی کشور است.

گزیده

آبان ماه ۱۳۹۰ همزمان با هفتاد و پنجمین سالگرد وقف کتابخانه و موزه ملی ملک، تالار دائمی آثار خاندان غفاری و کمال‌الملک در این موقوفه در تهران گشایش یافت. در حال حاضر علاوه بر هشت تابلو از آثار کمال‌الملک موجود در گنجینه ملک، پنج اثر از آثار دیگر هنرمندان این خاندان نیز در این تالار در معرض دید عموم قرار دارد.

■ **خاندانی هنرمند از دیار کاشان**

خاندان غفاری یکی از خانواده‌های هنری مهم ایران زمین است که پنج نقاش را در دل خود پرورش داده است. ابوالحسن غفاری (۱۲۴۵-۱۱۹۲) ملقب به «صنیع‌الملک» یکی از نقاشان برجسته این خاندان کاشانی در دوره قاجار است. همچنین محمد غفاری (۱۳۱۹- ۱۲۲۶) پسر میرزابزرگ و برادرزاده صنیع‌الملک از جمله شناخته شده‌ترین هنرمندان این خاندان در دوره قاجار و اوایل دوره پهلوی است. او که معروف به «کمال‌الملک» است، نقش مهمی در تحول نقاشی ایرانی و ایجاد مدرسه صنایع مستظرفه داشت. امروزه نیز آرامگاهش در شهر نیشابور، یکی از مقاصد گردشگران در خراسان رضوی است. جالب است بدانید به گفته قباد شیوا از پیشکسوتان عرصه هنر، نقش کمال‌الملک در عرصه هنرهای تجسمی به خصوص در کشور ایران و نه لزوماً در عرصه جهانی، تحولی بود در انتقال نقاشی واقع‌گرایانه رنسانس اروپایی به ایران که بسیار مورد استقبال مردم و دیگر هنرمندان این سرزمین قرار گرفت. او پدیده‌ای بود که توانست روح و قلب مردم را از هر قشری از طریق آثار و اخلاق خود تسخیر کند. همچنین کمال‌الملک هنرمندی مردمی و مردمدار بود و هیچ گاه خود را به فضای سیاسی آن زمان نفروخت.

■ **نگهداری از ۱۲ اثر استاد کمال‌الملک با امضای شخصی وی**

آثار کمال‌الملک در موزه مجلس شورای اسلامی، موزه حرم مطهر رضوی، موزه هنرهای معاصر کرمان، کتابخانه و موزه ملی ملک، کاخ گلستان، کاخ سعدآباد، کاخ نیاوران و... نگهداری می‌شود.

در این میان، موزه ملی ملک از جمله سه موزه اول ایران است که بیشترین آثار این هنرمند برجسته دوره معاصر را در خود جای داده است. این موزه دارای ۱۵ تابلو از آثار کمال‌الملک است که ۱۲ اثر آن به امضای این هنرمند مزین است. بنابراین مؤسسه کتابخانه و موزه ملی ملک با توجه به نگهداری از این آثار ارزشمند و همچنین تابلوهایی از دیگر نقاشان خاندان غفاری و تأثیر هنرمندان این خاندان بر تحول نقاشی ایرانی بر آن شد تا بخشی از فضای خود را به نمایش آثار خاندان غفاری اختصاص دهد.

بدین ترتیب در آبان ماه ۱۳۹۰ همزمان با هفتاد و پنجمین سالگرد وقف کتابخانه و موزه ملی ملک، تالار دائمی آثار خاندان غفاری و کمال‌الملک در این موقوفه در تهران گشایش یافت. در حال حاضر علاوه بر هشت تابلو از آثار کمال‌الملک موجود در گنجینه ملک، پنج اثر از آثار دیگر هنرمندان این خاندان نیز در این تالار در معرض دید عموم قرار دارد. سه تابلو کپی نیز از آثار خاندان غفاری موجود در کاخ گلستان تهیه و در تالار موزه به نمایش گذاشته شده است.

معرفی منتخبی از نفایس تالار

وقتی به تالار دائمی آثار خاندان غفاری و کمال‌الملک در طبقه همکف کتابخانه و موزه ملی ملک قدم بگذارید، تابلوهای نقاشی متنوع از پرتره رجال برجسته تا طبیعت زیبا در ویترین‌های شیشه‌ای در مقابل دیدگان هنردوستان خودنمایی می‌کند. «مشهدی ناصر»، «نمایی از کوه‌های شمیران»، «بانویی در حال مطالعه»، «خانواده مقدس با نوزاد سنت جان»، «پیرمرد در حال مطالعه»، «سلف پرتره کمال‌الملک در میانسالی» و «سلف پرتره کمال‌الملک در سن ۷۲ سالگی» منتخبی از عناوین آثار کمال‌الملک در این تالار محسوب می‌شود. این تابلوها متعلق به دوره‌های قاجار و پهلوی است و از جمله آثار وقفی حاج‌حسین آقا ملک، بنیان‌گذار و واقف این مجموعه فرهنگی به شمار می‌آید. همچنین در این تالار آثاری از مجموعه آثار اهدایی بانو عزت‌ملک، دختر بزرگ حاج‌حسین آقا به چشم می‌خورد. به طور نمونه «نگاره میرزا یوسف‌خان آشتیانی (مستوفی الممالک)» توسط ابوتراب غفاری پدر کمال‌الملک و دو تابلو «نگاره خورشید خانم» و «فیگور نشسته میرزا یوسف‌خان آشتیانی و دو نفر ملازم در پشت سرش» توسط صنیع‌الملک در دوره قاجار خلق شده است. «نگاره عبدالمطلب غفاری» قاضی و نماینده کاشان در مجلس دشت مغان نیز توسط نواده‌اش ابوالحسن غفاری اول در دوره زندیه کشیده شده است.

■ **از شجره‌نامه تا تندیس**

در بخش دیگری از این تالار، شجره‌نامه خاندان غفاری نصب شده است تا بازدیدکنندگان پیش از دیدن تابلوها بتوانند با این خاندان بیشتر آشنا شوند. همچنین تندیسی از کمال‌الملک که توسط رامین اعتمادی از جنس موم ساخته شده در تالار آثار خاندان غفاری و کمال‌الملک موزه ملی ملک در معرض دید علاقه‌مندان قرار دارد. در بخش دیگری از تالار نیز اسناد تاریخی قابل مشاهده است که مربوط به مکاتبات رسمی کمال‌الملک درباره مدرسه صنایع مستظرفه و تصاویر کمال‌الملک و شاگردان این مدرسه است.

■ **تهیه بسته نمایشگاهی سیار**

از آنجایی که کتابخانه و موزه ملی ملک طبق وقف‌نامه حاج‌حسین ملک، امکان خروج هیچ کدام از آثار موزه‌ای و کتابخانه‌ای را از ساختمان این موقوفه ندارد، بنابراین بسته نمایشگاهی سیاری با عنوان «آثار منتخب کمال‌الملک» با استفاده از تصویرهای چاپی نفایس این موقوفه تهیه کرده است. البته در تهیه این بسته نمایشگاهی از آثار منتخب این نقاش برجسته تاریخ معاصر ایران در برخی از موزه‌های کشور نیز استفاده شده است. این بسته نمایشگاهی بیرونی تاکنون با همکاری مراکز فرهنگی و آموزشی مختلف در گوشه و کنار ایران به نمایش درآمده است. همچنین این تالار دارای نمایشگری برای نمایش مجموعه تصاویر منتخب آثار کمال‌الملک است. حتی یک نمایشگر نیز برای تصویرسازی آثار این نقاش بنام در قالب جورچین قطعات توسط مخاطبان دارد. کتابخانه و موزه ملی ملک در سال ۱۳۱۶ خورشیدی بر حرم مطهر رضوی وقف شده است و در حال حاضر این موقوفه از شنبه تا چهارشنبه به جز روزهای تعطیل، از ساعت ۹ تا ۱۶:۳۰ و پنجشنبه‌ها تا ساعت ۱۵:۳۰ واقع در تهران، خیابان امام خمینی(ره)، سردر باغ ملی، خیابان ملل متحد (میدان مشق) پذیرای دوستداران فرهنگ و هنر اسلامی- ایرانی است.

کتابخانه

با برخی آثار ارزشمند درباره زندگی و سیره امام نهم شیعیان آشنا شوید

۴ کتاب برای امام جواد﵇

توسعه فرهنگ اسلامی در راستای عمق بخشیدن به باورهای دینی و گسترش معارف شیعی، نشر علوم اسلامی و معارف حقه جعفری در پرتو پژوهش‌های بنیادی را می‌توان یکی از محورهای اصلی فعالیت بنیاد پژوهش‌های اسلامی آستان قدس رضوی دانست. در همین راستا این مرکز به منظور آشنایی هرچه بیشتر خوانندگان با سبک و سیره معصومین(ع) آثار مختلفی را تولید و روانه بازار نشر کرده است.

■ **«امام محمد بن علی الجواد(ع)»**

از جمله این آثار می‌توان به کتاب «امام محمد بن علی الجواد(ع)» اشاره کرد؛ این اثر ویژگی‌های منحصرکننده امامت امام جواد(ع) را بازگو می‌کند. فضائل اخلاقی، دعاهای امام جواد(ع)، شیوه برخورد این امام بزرگوار با دستگاه حکومت و رهبری، نقش امام نهم شیعیان در حرکت تاریخی اسلام و قیام علویان از موضوعات مهم این اثر ارزشمند به شمار می‌رود. این اثر به موضوع زندگی و شخصیت بزرگوار امام جواد(ع) پرداخته و نگارنده در مقدمه این اثر روش‌های پژوهش در زندگانی امامان را مورد بحث و بررسی قرار داده است. «عبدالزهرا عثمان محمد» مؤلف این کتاب معتقد است، باید شایستگی‌ها و فضائل اخلاقی و خدمات امامان به اسلام و شرح دشواری‌ها و گرفتاری‌هایی که گریبانگیر امامان شده است، بیان شود. کتاب «امام محمد بن علی الجواد(ع)» در قطع رقعی به چاپ رسیده است که خواننده را با سبک و سیره این امام بزرگوار آشنا می‌کند.

■ **«نگاهی گذرا بر زندگی امام جواد(ع)»**

این اثر نیز با محوریت امام نهم شیعیان، به قلم توانای سیدعبدالرزاق مقدم نگاشته شده و به گوشه‌هایی از زندگی سراسر اسوه نهمین ستاره سپهر آسمان ولایت و امامت می‌پردازد که در دو بخش تدوین شده است. بخش نخست شامل مباحثی در خلقت انوار ائمه اطهار(ع) و ولادت امام جواد(ع)، معجزات امام در کودکی، نص بر امامت، نصایح و... و بخش دوم شامل مجموعه‌ای از اشعار در مدح این امام است.

■ **خلاصه‌ای از زندگی امام جواد(ع)**

کتاب «گزیده چهارده اختر تابناک، امام کاظم، امام رضا و امام جواد(ع)»؛ در این کتاب که ترجمه انگلیسی «چهارده تابناک» مرحوم استاد احمدی بیرجندی است خلاصه‌ای از زندگانی امام کاظم(ع)، امام رضا(ع) و امام جواد(ع) برای آشنایی خواننده گرامی با سیمای معصومان(ع) سامان یافته است.

■ **بررسی زندگی امام جواد(ع) و سرگذشت عباسیان**

کتاب «حرقه الفؤاد فی مصائب الامام الجواد» به زبان عربی نگاشته شده و دربردارندۀ زندگی امام جواد(ع) و سرگذشت حکومت عباسیان است. حکومتی که ستمگری را در حق اهل البیت(ع) و مکتب ایشان به نهایت رسانید. نمونه آشکار این ستم‌ها، شهادت امام جواد(ع) توسط معتصم عباسی در بغداد است که همان جا نیز در جوار جد بزرگوارش امام کاظم(ع) به خاک سپرده شد.

[illegible]